

forstaa det, hvis vi betalte 1/2 Mill. Kr. aarligt til et Teater, som kom hele den danske Befolkning til gode, men det gør det kongelige Teater, ikke. Det kongelige Teater er kun et Teater for de bedre stillede. Hvis vi ikke skal faa et betydelig større Underskud, end vi har haft i de sidste Aar, 1/2 Mill. Kr., maa vi have det kongelige Teater fuldstændig omordnet, og naar Underskuddet betales, burde det kongelige Teater selvfølgelig være et Teater, som kom hele den danske Befolkning til gode, en Slags ambulans Teater, som ikke alene optraadte i København, men som kom ud til de danske Provinsbyer, saaledes at de kunde faa Gavn og Fordel af de Forestillinger, som opførtes, men saaledes er det ikke.

Jeg udtalte i min første Tale her, at mit Standpunkt til hele denne Sag udelukkende var dikteret af Kærlighed til det kongelige Teater som Skuespilhus, og saaledes er Forholdet indenfor Flertallet af det Parti, jeg repræsenterer her. Flertallet indenfor Venstre er paa det rene med, at vi har store Forpligtelser overfor den danske Litteratur. Vi ved udmærket godt, at for at et Skuespilhus skal kunne betale sig og blive søgt, maa man opføre Sensationsstykker, disse moderne Stykker, som der ganske vist i de senere Aar ikke har været mange af, men som der naturligvis, efter at Krigsforholdene er forbi, vil fremkomme flere af, altsaa Stykker, som jeg vil betegne med Udtrykket „Sensationsstykker“. Men det er ikke det kongelige Teaters Opgave. Selvfølgelig skal det opføre de moderne Stykker, som kommer frem — de bedste af dem —, men først og fremmest maa vi kræve, at det kongelige Teater opfører de gamle klassiske Stykker, som nu en Gang er i Stand til at holde den nationale Følelse vedlige i Befolkningen, hvad der dog har den største Betydning for os alle. Jeg kender kun Forholdene indenfor mit eget Parti, og jeg ved, at der er indflydelsesrige Medlemmer indenfor mit Parti, som ønsker, at Statsdrift, saavel af Skuespilhus som af Opera og Ballet, skal bort, saaledes at det kongelige Teater for de tre Kunstarters Vedkommende overgaar til det private Initiativ. Det er jeg for mit Vedkommende absolut imod. Jeg anser Skuespillet, de gamle klassiske Stykker af Holberg, Oehlenschläger, Drachmann og de mange andre, for at være af den største Betydning for den nationale Følelse i vort Folk, og det er den, det er Statens Hovedopgave at værne. Og naar vi nu en Gang har det kongelige Teater, hvor Driften ikke belemres med Udgift til Husleje, og

har alle de gamle klassiske Stykker gratis, er jeg af den Overbevisning — og deri er jeg støttet af den Beregning, som den højtærede Minister har ledsaget det oprindelige Casino-Projekt med i Folketinget —, at det kongelige Teater som Skuespilhus kan betale sig. Vi har den Opgave først og fremmest at værne om det danske Skuespil. Derimod har jeg med Hensyn til Opera og Ballet den modsatte Anskuelse. Skal man drive et Operahus her i København rent forretningsmæssigt, bliver man nødt til at engagere de dygtigste Kunstnere, som det er muligt at erhverve. Det er den eneste Maade, paa hvilken Operaen kan betale sig, og jeg tror ogsaa, at de Folk, som vil paatage sig den Opgave, vil forstaa, at det, det gælder om, er netop at engagere de dygtigste Kræfter, for at et saadant Foretagende kan betale sig. Saa vil man maaske sige, at for at en Opera og en Ballet skal kunne betale sig, vil man for Operaens Vedkommende opføre lettere Ting. Saa bliver det „Flagermusen“ og maaske „Den glade Enke“, altsaa Operetten. Det er meget muligt. Jeg anser det heller ikke for udelukket, at det bliver lettere Stykker, der af og til opføres, men det ser jeg heller ikke nogen Ulykke i. Det er ikke alle, der forstaa og har den rette Nydelse af Wagners Musik. Jeg mener, som sagt, at Staten stadig bør støtte et Operahus, ligesom København og de omliggende velhavende Kommuner, som Gentofte, bør støtte det ved et aarligt Tilskud. Rigsdagen vil sikkert være villig til at betale et saadant, thi saa ved man i alt Fald, hvor stort et Beløb man hvert Aar kommer af med. For et saadant aarligt Tilskud kan man saa forlange de saakaldte klassiske Operaer opført. De er næsten alle sammen udenlandske, franske og italienske. Vi har ikke ret mange danske Operaer, vi har ikke nær den Forpligtelse overfor den danske Opera, som vi har overfor det danske Skuespil.

Men bortset herfra ser jeg, som nævnt, praktisk paa hele dette Forhold. Jeg tror ikke, at den danske Rigsdag i 1919—20, naar man nu i Folketinget har skudt dette Spørgsmaal fra sig, gaar med til at bevilge 8—10 Millioner til Indrettelse af en Dobbeltscene paa Kongens Nytorv, en Dobbeltscene, som man maa være forberedt paa giver Underskud. Jeg er derimod bange for, at naar Sagen kommer til at foreligge i 1920, bliver der mange Tilhængere af helt at gaa bort fra alt, hvad der hedder Statskuespil, Opera og Ballet. Det Standpunkt vil faa flere og flere Tilhængere. Man vil